

יוצא לאור על ידי ועד כפר חב"ד ארה"ק ת"ו

נשמתא דאורייתא

גיליון 311 • ערב שבת קדש פרשת אחרי-קדושים • ה' איר תשע"ח

ענין בפרשה

ואהבת לרעה כמוה!

ה-מצוה

אבא/אמא: בפרשת קדושים מופיעה מצוה "ואהבת לרעה כמוה" עליה אמר רבי עקיבא שהיא "כלל גדול בתורה", ואלו הלל הזקן אמר לאותו אדם שבקש להתגיר "על מנת שילמד אותו את כל התורה על רגל אחת" - ש"קיום מצוה זו זהו כל התורה כלה, וכל שאר המצוות הן פרוש למצוות אהבת ישראל..."

במצוה זו עלינו להדר במיוחד בימי ספירת העמר כתקון לתלמידי רבי עקיבא ש"לא נהגו כבוד זה בזה", והיא אחד מ"סודות החסידות בכלל וחסידות חב"ד בפרט, וכפי שהתבטא פעם הרבי ביחס לעבודת השלוחים - "זוהי מהות חב"ד וליובאוויטש - אהבת ישראל ואחדות ישראל".

'תפלין' של-יד

ילד/ילדה: עד כמה 'רחוק' מגיעה מצוה אהבת ישראל?

בשלב ראשון של התגלות תורת החסידות ושיטתה, בא הבעל שם טוב ולמד אותנו לאהב כל יהודי, גם את האנשים הפשוטים.

הגמרא אומרת שכשם שאנחנו מקיימים את המצוות כך גם הקדוש ברוך הוא מקיים אותן כביכול. בתפלין שלנו יש את פרשת שמע המדברת על אהבת השם, וכנגד זה ה'תפלין' של השם זו האהבה של הקדוש ברוך הוא לעם ישראל. אם כן, אמר הבעל שם טוב, תפלין של יד רומזים על בעלי מעשים טובים, ואלו תפלין של ראש על תלמידי החכמים. וכיון שתפלין של יד מניחים לפני תפלין של ראש, יוצא שאצל השם יש חביבות מיוחדת דוקא לאנשים הפשוטים, בעלי המעשים הטובים.

רשע פצדיק

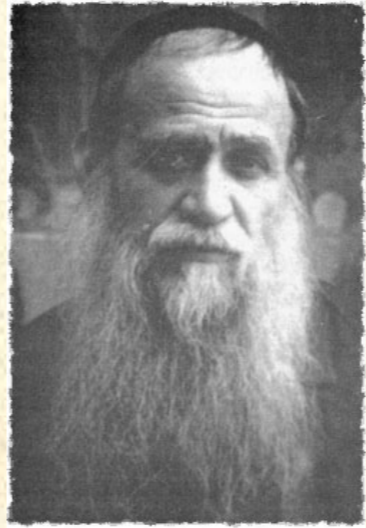
אבא/אמא: בשלב הבא הגיע המגיד ממזריטש, תלמידו וממשיך דרכו

בנעשה, אם דונח על כך לשלטונות, ואם מרחפת סכנה מעל ראשם של יני, הרב מרינובסקי והקהלה כלה.

יני החליט לגשש בזהירות. הוא לקח עמו מצרכי מזון משבחים, שנועדו לשחד את מי שצריכה, ונגש אל משרדו של שפיגל. לתדהמתו מצא את דלת משרדו סגורה, והשלט שעליה, הנושא את שמו ותפקידו, חסר. ברוסיה זה היה סימן לא-טוב, שכן משמעות הדבר שהיושב במשרד נשלח למאסר.

יני נחרד. אם שפיגל האשם על השתתפותו בכרית-מילה, הרי שהוא ומשפחתו הבאים בתור. מבקה החל לחקור את פשר העדרותו של שפיגל, אך נאמר לו כי הוא פרש מתפקידו מפני סבות בריאותיות. יני נרגע ופנה אל ביתו של שפיגל כדי לשוחח עמו.

להפתעתו, מצא את שפיגל בריא לגמרי. "למה פרשת?", שאל יני, ותשובתו של שפיגל הדהימה אותו: "בהיותי אצלך נוכחתי בגדל ההקרה שהייתם מוכנים לה בעבור עריכת הכרית לככם. מסירות-נפש זו ותחושת החמימות ששרתה ביניכם נגעו ללבי עד מאוד. החלטתי כי מוטב לי לעזב את המשורה הרמה כדי לחזור ולחיות כיהודי..."

הרב שמעיה מרינובסקי עליו השלום

© ntm creative

לזכות הת'

שמואל ישראל שיחי' מיכלשוילי לרגל יום הבר מצוה י"א אייר

שיגדל חסיד יר"ש ולמדן ויזכו הוריו לגדלו לתורה ולחופה ולמעשים טובים

נדפס ע"י ולזכות הוריו שבתאי ואסתר שיחיו מיכלשוילי

להקדשות ולמנויים להערות והארות ניתן לפנות (בהודעות) למס' 052-3017770

✂

גליון 311 אחרי קדושים

שם התלמיד/ה: _____ משפחה: _____

כיתה: _____ חתימת הורים: _____

✂

'לכתחלה אריבער' ברוסיה הקומוניסטית

לרגל ב' איר, יום הולדתו של הרבי מהר"ש שיחול השבוע, שדרכו היתה ללכת 'לכתחלה אריבער' בלי התפעלות מהעולם, מובא בזה ספור על עצמה יהודית בכרית מילה, שהקרינה גם על קומוניסט קשה.

מסבה שפזאת...

יני (יעקב) קריצ'בסקי היה מנהל בכיר ברשת טקסטיל בסמרקנד. מעמדו אפשר לו להעסיק יהודים רבים שלא רצו לעבד בשבת. הוא הרבה להכניס אורחים, וכמו-כן עזר להקל בענשם של אסירים יהודים.

בשל משרתו הבכירה היה יני נתון למעקב מתמיד של השלטונות, אך הוא הפיר רבים מאנשי השלטון, וידע כיצד לחמק מידיהם פעם אחר פעם, בעזרת שחד נדיב והרבה וודקה יקרה.

כשנולד בנו, הזהירו אותו פקידים סובייטים בכירים במפרש כי הוא עלול להשלח לסיביר אם יעז למול את בנו. אך הוא השיב בקול בוטח: "אני מכבד את דרישתכם, אולם שומר על זכותי לערוך ארוע חגיגי לרגל הולדת בני". לזה הביעו גם הם את הסכמתם.

החגיגה נקבעה ('במקרה' כמוכן) ליום השמיני להולדת התינוק. לארוע הזמנו ידידים מהקהלה החסידית בסמרקנד, וכדי שלא לעורר חשד הזמין יעקב גם את מר שפיגל, פקיד בכיר בממשלת אוזבקיסטן, שיבוא לשמח עמו ולברכו לרגל הולדת בנו.

ארבע כוסות...

כבוא היום התמלא הבית מזמנים, ובהם הבכיר שפיגל, שהתברר כי הוא יהודי. יני עבר בין האורחים והתישב ליד שפיגל. הוא מזג לאורח כוס וודקה וזה אמר 'לחיים', ברוך את בעל השמחה ולגם כהלכה. כשקם יעקב, התישב ליד שפיגל אורח אחר, גם הוא מזג לו כוס מלאה ואמר עמו 'לחיים'. אחריו באו שלישי ורביעי וכל אחד ואחד מזג לשפיגל עוד כוס, עד שזה כבר היה שתוי לגמרי.

בשלב זה היה יני בטוח כי דעתו של שפיגל אינה נתונה לנעשה, וכי כבר אפשר לערוך את ברית-המילה. ליתר בטחון הקיפו עשרה חסידים את המוהל והתינוק, והרב שמעיה מרינובסקי, ששמר רבם של חסידי חב"ד, נתכפד להיות הסנדק. הכרית נערכה במהירות, והתינוק, שנקרא שמו בישראל מתתיהו, החזר לידי אמו.

החגיגה נמשכה ליד שלחנות ערוכים. פתאום התעורר שפיגל ושאל: "מיהו היהודי הקדוש הזה?". פונתו היתה לרב מרינובסקי, שזקנו הלך ופניו העדינות שוו לו הדרת-פנים מיוחדת.

הכל נחרדו. האם הבחין בנעשה? כדי להסיח את דעתו הסבירו כי מקבל להביא לשמחה צדיק, שיחזיק את הילד ויברכו... שפיגל התעקש: "אני רוצה לנשק את ידו של האיש הזה". הרב מרינובסקי נגש אליו, חזר לגמרי, ושפיגל רכן בהכנעה ונשק את ידו.

היכן שפיגל?

הימים הבאים היו מלואים חשש כבד. איש לא ידע אם שפיגל הבחין

של הבעל שם טוב, ואמר לתלמידו רבי אלימלך מליז'נסק (כפי שספר אחיו רבי זושא לאדמו"ר הזקן): "תקשיב למה שאומרים במתיבתא דרקייע (ישיבה של מעלה)", שאהבת-ישראל היא לאהב רשע גמור כמו צדיק גמור!".

אם כן, יש לאהב לא רק אנשים פשוטים, אלא אפילו אנשים שלא מתנהגים כראוי, ובאותה מדה כפי שאוהבים את הצדיק. מדוע? כי בקרבו של כל יהודי, גם אם הוא לא מתנהג עדין כראוי, שוכנת נשמה אלקית שהיא חלק אלו-ה ממעל ממש.

בלי תנאים ובלי השבון

ילד/ילדה: בשלב הבא הגיע אדמו"ר הזקן, תלמיד המגיד ממזריטש ותלמיד-תלמידו של הבעל שם טוב, וכתב בפרק ל"ב - הלב של התניא - שאהבת ישראל היא כמו אהבת אחים ממש. כמו שאת אחי אני אוהב כי הוא חלק ממני ממש, ואת עצמי הרי אני תמיד אוהב... כך אני צריך לאהב כל יהודי.

לפי דברי אדמו"ר הזקן, לא זו בלבד שצריך לאהב כל יהודי, אלא שהוא כולל אינו מזכיר שקיים הבדל כלשהו בין יהודי ליהודי (למדנים או אנשים פשוטים, צדיקים או רשעים), אלא כל ישראל הם "אחד

נקודה משיחה

טוב להודות להשם

ילד/ילדה: כשהבעל שם טוב עוד היה צדיק נסתר, הוא נהג להסתובב בעירו ובכפרים ולשאול כל יהודי אותו פגש: מה שלומך? איך הבריאות? איך הפרנסה? ויהודים ענו כמובן: ברוך השם! תשובה זו אהב מאוד הבעל שם טוב לשמע.

והנה הגיע הבעל שם טוב לעיר בה התגורר יהודי 'פרוש' - שכבר חמשים שנה ישב בבית המדרש עטור בטלית ובתפלין ועסק בתורה, רק אחרי תפלת ערבית הוא היה טועם למחיתו חתיכת לחם עם מים ומיד חוזר ללמוד התורה. אותו 'פרוש' נחשב לגאון ולתלמיד חכם גדול.

אבא/אמא: הבעל שם טוב נכנס לבית המדרש בו ישב הפרוש, ובאמצע הלמוד פנה אליו ושאל אותו: איך הבריאות? יש לך כל מה שאתה צריך...? הפרוש כולל לא טרח להעיר מבט ליהודי שעמד מולו בכנדים פשוטים כאחד הפריים והמשיך בלמודו. אך הבעל שם טוב המשיך ושאל שוב ושוב, עד שהפרוש שלגו התפעס והראה באצבעו על הדלת כמי שאומר: צא בחוץ...

ואז הבעל שם טוב הוסיף ושאל: "רבי, למה אינכם נותנים להשם את הפרנסה שלו?...?"

ממש".

זה הפרוש של הפסוק בפרשתנו "ואהבת לרעך כמוך" - כמוך ממש, אהבה שלמעלה מכל חשבון, וכפי שכותב הרבי: "בצדקה ואהבת ישראל - אין לעשות חשבונות כלל".

בגשמיות וברוחניות

אבא/אמא: במה מתבטאת האהבה בפעל ליהודי שני? כאשר עוזרים לו בגשמיות או ברוחניות, או בשניהם יחד. וכפי שלמדנו בשבתות האחרונות, בפרק א' של פרקי אבות, את מאמר הלל: "הוי מתלמידיו של אהרן... אוהב את הבריות ומקרבן לתורה". מצד אחד יש לאהב כל יהודי גם אם הוא במצב של "בריות בעלמא" - אדם שנראה רחוק מתורה ומצוות - גם כלפיו יש להתנהג באהבה ואחווה ולסייע לו בגשמיות. אך עלינו לסייע לו גם ברוחניות ולקרבו לתורה ומצוות, כדי לגלות את הנשמה שבו שהיא חלק אלו-ה ממעל, וגם חלק מהנשמה שלנו.

להיות סוחר

ילד/ילדה: יותר מכהן, אין להמתין עד שהשני יבוא לבקש ממנו עזרה. רבי לוי יצחק מברדיצ'ב שהיה ידוע באהבת ישראל העצומה שלו, ספר פעם שאת אהבה זו הוא רכש אחרי ששמע פתגם מהבעל שם טוב - המשנה בפרקי אבות פרק ב' אומרת "כל תורה שאין עמה מלאכה סופה

בטלה...". פרש על כך הבעל שם טוב ש'המלאכה' היא מלאכת אהבת ישראל... יחד עם למוד תורה חייב להיות גם העסוק באהבת ישראל. עסוק זה הוא 'מלאכה' של ממש. כמו אדם בעל עסק שאינו מחכה שיבואו אליו אלא הוא מחפש להגדיל את פרנסתו והולך ומחפש עוד ועוד קונים, כך אהבת ישראל היא ללכת ולחפש מה חסר ליהודי שני. כיצד אני יכול לעזור לו בגשמיות או ברוחניות...

ועל כך אומר הרבי: "כאשר רוצים לקבל הוספה בכרכות השם יתברך, הנה מהעצות היעוצות לכהן, הוא לעשות טובה ליהודי שני בגשמיות או ברוחניות".

הלקחה:

נסייע ליהודים בגשמיות וברוחניות ובזכות מצוה זו נזכה לגאולה, וכדברי הרבי:

"ההדגשה דאהבת ישראל היא - בתור טעימה ועד להתחלה דהגאולה האמתית והשלמה הקשורה עם נקודת האחדות שלמעלה מהתחלקות, שמדגשת באחדותם של ישראל...".

(מעובד ע"פ לקו"ש ח"ב עמ' 299 ואילך, שיחות פ' קדושים ח"א, חי"ז ועוד)

ערלה עליה אנו קוראים השבת בפרשת 'קדושים'. בשלוש השנים הראשונות של האילן הפרות הם 'ערלה' ואסור לנו לאכל או להנות מהם. בשנה הרביעית צריך לאכל אותם בקדשה, בעיר ירושלים. מהשנה החמישית לצמיחת האילן והלאה, אנו יכולים לאכל אותם בצורה רגילה, היכן שאנו רוצים.

נראה כאלו עקר הקדשה היא בפרות השנה הרביעית, אך התורה אומרת: "ובשנה החמישית תאכלו את פריו להוסיף לכם תבואתו" - ומסביר אדמו"ר הזקן שמבחינה רוחנית פרות השנה החמישית הם בדרגה גבוהה יותר מהשנים הקודמות.

איך זה יכול להיות שדוקא הפרי שנאכל באופן של 'חלין' - בכל מקום, הוא בדרגה גבוהה יותר מהפרי שנאכל בקדשה, בירושלים?

אבא/אמא: אבל לפי הספור עם הבעל שם טוב והפרוש אנו מבינים שהחדוש הוא לא בפרות השנה הרביעית, בהם יהודי מרגיש את הקדשה כי הם נאכלים בירושלים עיר הקדש. החדוש הוא שגם בשנים הבאות, בכל מקום בו הוא אוכל את הפרות, הוא זוכר שהברכה בפרות באה מהשם, והוא מודה לו על כך ועושה דירה להשם בעולם הזה הגשמי.

(מעובד ע"פ לקו"ש ח"ז עמ' 134 ואילך)

כאן הפרוש שלנו כבר התבלבל לגמרי... מה רוצה היהודי שעומד מולו, למה הוא מתכונן? איזו פרנסה השם בדיוק צריך?

ילד/ילדה: השיב הבעל שם טוב לאותו פרוש: דוד המלך אומר בתהלים "ואתה קדוש - יושב תהלות ישראל". השם הוא קדוש, הוא מעל ומעבר לעולם שלנו. מה גורם לו בכל זאת 'לשבת' - 'לרדת' (כמו אדם שמתכופף כאשר הוא יושב) אלינו ולתת לכל אחד את מה שהוא צריך בבריאות או בפרנסה? - תהלות ישראל! כאשר יהודי מודה להשם ואומר "ברוך השם" על הבריאות, או על הפרנסה וכדומה, זה גורם להשם לרצות ולהמשיך 'לרדת' ולתת שפע לאותו יהודי בכל מה שהוא צריך.

לכן זה כמו 'פרנסה' - כמו אדם שמשקיע בשביל להרויח יותר, כך השם 'משקיע' בלתת לנו פרנסה ובריאות, ובתמורה הוא מקבל את הברכות והתודה שלנו...

אבא/אמא: אם כן, הסביר הבעל שם טוב לפרוש, אתה אמנם לומד תורה, אבל מכיון שאינך עונה לי 'ברוך השם', אתה מפספס משהו, אתה לא נותן להשם את הפרנסה שלו... השם רוצה שתהיה לו דירה ב'תחתונים' - דוקא בעולם הזה החמרי. עליך לדאג להוריד את הקדשה ולחבר אותה גם עם החיים החמריים שלך, על ידי שתודה ותהלל להשם על הבריאות שלך, על הפרנסה שלך, על חיי היום יום שהשם נותן לך.

ילד/ילדה: הספור הנפלא הזה מסביר לנו משהו מעגנו, לגבי מצות